

Informatie over aanvullingen op de Canon Sociaal Werk

Vooraf

We moedigen je van harte aan om nieuwe vensters te ontwikkelen voor de canon sociaal werk. Toch is het altijd verstandig om voor je begint even contact te zoeken met de redactie. Het kan namelijk goed zijn dat anderen met hetzelfde onderwerp bezig zijn, en het valt ook niet uit te sluiten dat de redactie bruikbare suggesties heeft voor het uitwerken van je onderwerp. Het kan ook zijn dat de redactie van mening is dat het onderwerp eigenlijk niet in de Canon thuishoort, en dat kun je maar beter weten voor je al het zoek- en schrijfwerk doet. Onze adresgegevens staan onderaan deze notitie.

Er is bovendien een lijst mogelijke vensters die door derden of door de redactie zelf zijn genoemd als mogelijke aanvullingen, maar die het nog niet gehaald hebben tot venster. Kijk daar even naar.

We maken in de uitbreidingsset van de canon geen onderscheid tussen Nederland en Vlaanderen of internationaal, zoals we dat in de basisset van de canon doen. Dat kunnen we later wel gaan doen als blijkt dat er ons veel uitbreidingsvensters aangereikt worden. Dat hopen we natuurlijk.

Inleveren

Al het tekstmateriaal van een venster wordt bij de redactie aangeleverd via een word-document. De redactie beoordeelt de kwaliteit, redigeert indien nodig de tekst, overlegt met de inzender en plaatst – indien het kwalitatief aan de maat is - het venster op de website. Zo'n word-document bevat dus de volgende onderdelen: 1. de hoofdtekst, 2. eventueel een korte kadertekst, 3. een suggestie voor doorstuderen, 4. literatuurverwijzingen, 5. links, 6. aanvullend materiaal en 7. een aantal studieopdrachten. Daarnaast kunnen er 8. belangrijke documenten worden aangeleverd en is een venster pas compleet als er 9. foto's en afbeeldingen bij komen.

In deze notitie worden al deze onderdelen nog eens apart besproken.

1. Hoofdtekst

Een venstertekst bestaat uit maximaal 500 woorden. Er moet dus kort en bondig geformuleerd worden. In de praktijk komt het ongeveer neer op een tekst die vijf alinea's kent, van gemiddeld zo'n honderd woorden. De redactie hanteert daarbij de volgende opbouw, waar uiteraard op een creatieve wijze van afgeweken mag worden:

Alinea 1: context / tijdsgeest / probleem

Alinea 2: gebeurtenis initiatief, persoon

Alinea 3: navolging in die tijd, aanpalende initiatieven

Alinea 4: snelle geschiedenis / tijdverloop, stappen naar heden

Alinea 5: vergelijking / associatie met het heden, grijpen we nog terug, is het nog hetzelfde?

Van belang is dat de tekst niet alleen bij die ene belangrijke gebeurtenis of bij die ene persoon blijft steken, maar de relevantie daarvan voor het heden aangeeft. De tekst moet ook een goed evenwicht zijn tussen feitelijke informatie aanreiken en daar een duiding aan geven. Het mag niet saai encyclopedisch worden.

2. Een korte kadertekst

Het kan zijn dat er een element resteert dat informatief genoeg is, maar geen plek krijgt in de hoofdtekst. Dat kan van alles zijn: een voorbeeld, een anekdote, een lijstje van publicaties, een theorie, een uitwerking. Kijk in de bestaande Canon even naar een paar voorbeelden, zoals het venster van 1993 over bemoeizorg.

Voor zo'n extra kader staan ongeveer **150 woorden** ter beschikking. Let wel: het is facultatief. En het is vooral niet de bedoeling om tekst die je hebt moeten schrappen uit de hoofdtekst dan maar in een kader te zetten.

3. Suggestie voor doorstuderen

Meer dan een korte introductie op een onderwerp kan een venster niet zijn, in 500 woorden is niet zo veel te vertellen. Om die reden willen we de bezoeker altijd een mogelijkheid bieden om er iets uitgebreider kennis van te nemen. Dat is dus niet meteen een heel boek van 350 pagina's, maar bij voorkeur een tekst van 5 tot 10 pagina's. Dat is ook de reden waarom de redactie als het even kan bij deze rubriek doorverwijst naar hoofdstukken in de twee basisboeken van Maarten van der Linde en Jan Bijlsma/Hay Janssen. Mocht dat niet mogelijk zijn, dan gaat onze voorkeur naar een tekst die of via een pdf-file of via een link onmiddellijk kan worden opgeroepen in het beeldscherm. Verwijzingen naar complete studies en boeken horen thuis bij de rubriek literatuur.

4. Literatuurverwijzingen

Mensen die echt de diepte in willen met dit onderwerp moeten door deze rubriek verder geholpen worden. Hier staan de standaardwerken, relevante boeken, uitgebreide artikelen. De Canon wil vooral een digitaal medium zijn, dus de voorkeur gaat uit naar literatuur die ook direct (via onderliggende links) raadpleegbaar is. Het is ook goed mogelijk om artikelen te scannen en als pdf-aan te bieden, zij het dat auteurs en uitgevers daar wel mee akkoord moeten gaan. De lijst kan overigens niet heel groot zijn, beperk je dus tot een vijftal titels. Hieronder een voorbeeld over hoe je gegevens kunt aanleveren:

- Ido de Haan en Jan Willem Duyvendak (red.) (2002), *In het hart van de verzorgingsstaat. Het Ministerie van Maatschappelijk Werk en zijn opvolgers (CRM, WVC, VWS), 1952-2002* Zutphen: Walburg Pers
- Ernest Hueting en Rob Neij (1985), 'Voortgang zonder samenhang. De verhouding tussen particulier initiatief en de overheid.' Welzijnsmaandblad, jrg 1985, nr. 10, pp. 32-44

En als deze tekst op het net staat zet de link er dan bij, dan kunnen wij die mee opnemen.
http://www.canonsociaalwerk.eu/1952_ministerie/1985-10%20Welzijnsmaandblad%20-%20Voortgang%20zonder%20samenhang%20-%20Ernest%20Hueting%20en%20Rob%20Neij.pdf

Of stuur anders een pdf-bestand mee, dan zet de redactie het op de site.

Als je de publicatie wel beschikbaar hebt, maar geen scan-opties hebt, is het handig hier even overleg over te hebben met de redactie. Alles wat losbladig is, kunnen wij in principe zeer snel en goedkoop scannen tot een pdf-bestand.

5. Links

Het mooiste is natuurlijk als de Canon het startpunt vormt voor een digitale studiereis. Daarvoor dienen de links, die de bezoeker moet brengen naar die plekken op het net waar relevante informatie staat. Dat kan meer informatie zijn over het vensteronderwerp, dat kunnen YouTube-filmpjes zijn, websites, radioprogramma's, alles wat verband houdt met het venster kan hieronder geschaard worden. Zo'n lijst met links kan enorm uitgroeien, maar het maximum hier is tien.

De links worden als volgt aangeleverd:

Omschrijving:

[Johan Eijkman, stichter van Kerk en Wereld/De Horst Driebergen](#)

URL-adres:

<http://www.inghist.nl/Onderzoek/Projecten/BWN/lemmata/bwn6/eijkman>

6. Aanvullend materiaal

Er is altijd materiaal dat wat verder af staat van het hoofdonderwerp, maar voor een goed begrip van de geschiedenis wel relevant kan zijn. Zo is het denkbaar om bij het eerste venster uit de Canon, over de armentafels, de jonge regeringsnota over de voedselbanken op te nemen. Dat zou heel goed bij het aanvullend materiaal horen. Zeker, hier dreigt wat overlap met de rubriek waar de links worden opgesomd, maar soms zijn er redenen om de informatie onder aanvullend materiaal te scharen. Ook hier kan met onderliggende links worden gewerkt. De aanlevering is hetzelfde als bij de vorige rubrieken 'links' en/of 'literatuur'. Deze rubriek is facultatief.

7. Studieopdrachten

De Canon is er om te verwerken, om verbanden te zien tussen verleden en heden, om vergelijkingen te kunnen maken en om je eigen mening te vormen. Daarom kent elk venster een aantal studieopdrachten. Daarin proberen we iemand aan het werk te zetten om iets dat met het venster te maken heeft nog wat uitvoeriger uit te zoeken, en vervolgens ook nog enigszins zelf te verwerken. Dat het antwoord via google of een van de links gevonden kan worden is juist heel goed, maar probeer dan wel de opdracht zo te formuleren dat iemand er nog enig denkwerk aan toe moet voegen.

Voorbeeld, een studieopdracht bij het venster over Elco Brinkman en de opkomst van neo-liberalisme in zorg en welzijn:

Sinds een aantal jaren functioneert er een organisatie die zich Buurtzorg noemt. Zij zetten zich af tegen de grote thuiszorginstellingen. Zoek op hoe deze organisatie zichzelf presenteert en wat voor andere opvatting over de thuiszorg er aan ten grondslag ligt.

8. Meegeleverde documenten

Lezers hebben hopelijk na de tekst van 500 woorden nog steeds nieuwsgierigheid, en willen meer weten over het aangereikte thema. Dan is het handig als er aanvullende documenten digitaal beschikbaar gesteld worden. Verwijzingen naar publicaties die slechts in zeer gespecialiseerde bibliotheken beschikbaar zijn horen niet in de canon.

Documenten worden ons bij voorkeur als word- of pdf-bestand aangeleverd. Desgevallend kunnen wij word-bestanden omzetten naar pdf. De auteur(s) van uitbreidingsvensters gaan

zelf na of het materiaal online geplaatst kan worden, d.w.z. dat auteur en/of uitgever akkoord gaat. In praktijk is dat zelden een probleem omdat het meestal om oud materiaal gaat dat voor auteurs/uitgevers geen commerciële waarde meer heeft.

9. Foto's

De kracht van de digitale canon zit natuurlijk in de combinatie van tekst, links en foto's. Elk vensters heeft een vijftal foto's die vanuit de tekst duidelijk met het thema verband houden.

Foto's kunnen ons op twee manieren aangereikt worden:

- Digitaal als jpg- of gif-bestand. Zorg er in dat geval voor dat je ons een versie stuurt met hoge resolutie. Als je foto's zelf inscant, zorg dan voor goede kwaliteit. Die kwaliteit zit niet alleen in resolutie, maar bijvoorbeeld ook bij het niet doorschijnen van wat eventueel op de achterzijde van een krantenartikel staat.
- Je kan ons het materiaal ook toesturen, en dan zorgen wij voor het scannen. In dat geval overleg je even met ons, zodat wij je laten weten wie van de redacteuren deze taak op zich neemt en waar het materiaal naar verzonden kan worden. Vanzelfsprekend krijg je het materiaal nadien terug.

Contactgegevens

De redactie van de canon sociaal werk bestaat uit onderstaande personen, en kunnen via mail gecontacteerd worden:

- Jos van der Lans, cultuurpsycholoog en publicist, zie: www.josvdlans.nl, email: info@josvdlans.nl
- Maarten van der Linde, docent/onderzoeker geschiedenis van sociaal werk aan Hogeschool Utrecht en auteur van o.a. *Basisboek geschiedenis Sociaal Werk in Nederland* (2008 tweede druk)., email: maarten.vanderlinde@hu.nl
- Wim Verzelen, ex-docent Karel de Grote-Hogeschool, Antwerpen, Wim.Verzelen@telenet.be
- Jan Steyaert, lector bij Fontys hogeschool Sociale Studies, (bijzonder) hoogleraar bij University of Southampton en de master sociaal werk van de Universiteit Antwerpen. zie www.steyaert.org/jan/, email: j.steyaert@fontys.nl